

Systemowe podejście do uczenia umiejętności i kształtowania postaw w szkole

NODN “Sophia”

Co to jest system?

prof. T. Kotarbiński

definiuje organizację jako „...taką całość, której **wszystkie składniki współprzyczyniają się do powodzenia całości**” .

Powyższa definicja odnosi się do organizacji ujmowanej w kategoriach systemu, w której elementy **realizują cel określony na najwyższym poziomie tj. całości organizacji.**

Jakie kompetencje i cechy
osobowości ma posiadać
absolwent szkoły?

Jakie obserwujemy efekty?

Jakich absolwentów chcemy?

podporządkowanych	autonomicznych
wykonujących polecenia	krytycznie myślących
indywidualistów	współpracujących
zależnych	samodzielnych
zawsze znających jedną właściwą odpowiedź	kreatywnych
lękliwych	otwartych na świat
znających definicje na pamięć	refleksyjnych
mocnych	wrażliwych
ZEWNĄTRZSTEROWNOŚĆ	WEWNĄTRZSTEROWNOŚĆ

Jak codzienne działania w szkole
służą realizacji założonych celów
(kompetencje i osobowość absolwenta)?

Synu, kiedy dorośniesz, chciałbym, żebyś był asertywny, pewny siebie i odważny. Ale teraz - kiedy jesteś dzieckiem - chcę, żebyś był pasywny, grzeczny i podporządkowany.

Z jakiego powodu tak robimy?

- Z braku czasu (potrzebujemy **efektywności**).
- Żeby było wygodnie (potrzebujemy **łatwości**).
- Bo to znamy (potrzebujemy **bezpieczeństwa**).
- Bo działa szybko (potrzebujemy **skuteczności**).
- Bo inni tak robią od pokoleń
(potrzebujemy **bezpieczeństwa i przynależności**).

Jak można działać inaczej, tak aby uczniowie byli:

- autonomiczni
 - krytycznie myślący
 - współpracujący
 - samodzielni
 - kreatywni
 - odpowiedzialni
- ... czyli wewnątrzsterowni

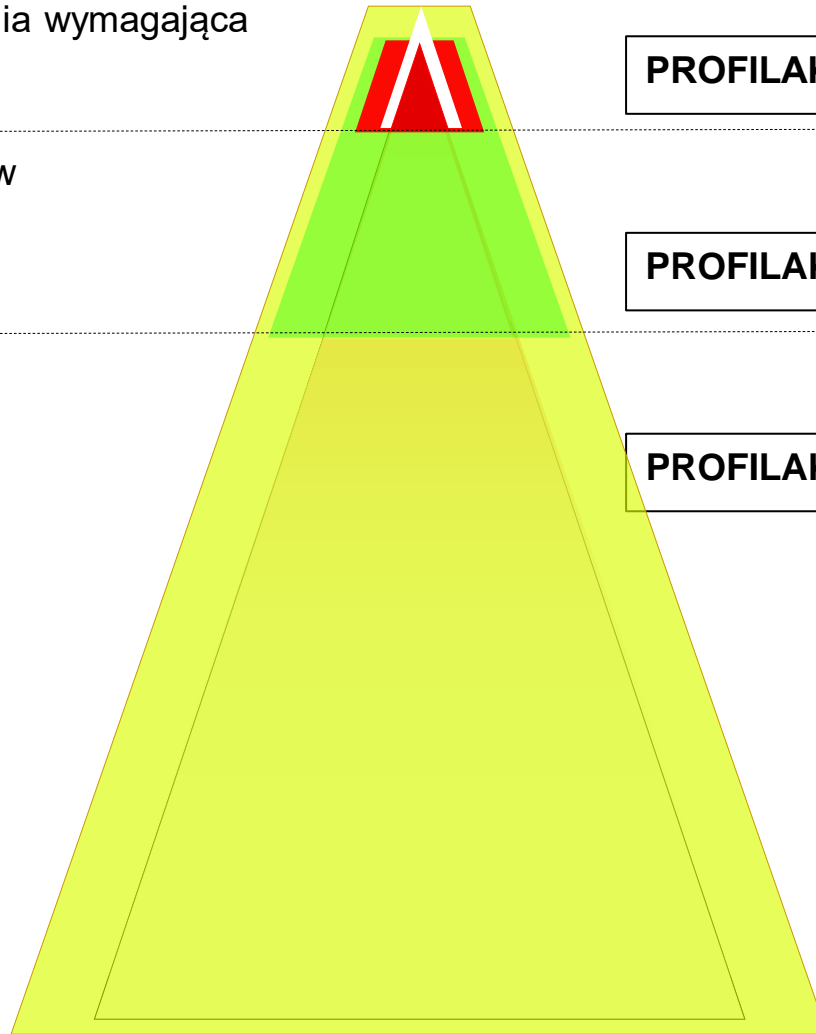

Zachowania w szkole a poziomy profilaktyki

Ok. 5% grupa uczniów przejawiających skrajnie trudne zachowania wymagająca działań specjalnych

15% - 25% grupa uczniów przejawiających trudne zachowania wymagająca szczególnej uwagi

65% - 75% grupa uczniów dążących do konstruktywnych zachowań i współpracy

PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA

PROFILAKTYKA SELEKTYWNA

PROFILAKTYKA UNIWERSALNA

UCZNIOWIE W MOJEJ
KLASIE/ SZKOLE

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

SZACUNEK

WSPÓLPRACA

SPRAWIEDLIWOŚĆ

EMPATIA

PROGRAM
NAUKI
ZACHOWANIA

WIEDZA
PROFESJONALNA
FAZ

KIEROWANIE
KLASĄ

SYSTEM
MOTYWACYJNY

SOPHIA

Część systemu nakierowana na wszystkich uczniów

- **Dyscyplina** rozumiana jako **ład i porządek** w klasie - **kierowanie klasą**
- **SSD - szkolny system dyscyplinarny**
- **SSM - szkolny system motywacyjny**

KIEROWANIE KLASĄ

KOMPETENCJE I DZIAŁANIA NAUCZYCIELA ZWIĄZANE Z:

- Przygotowaniem i organizacją miejsca sprzyjającego uczeniu się
- Przygotowaniem zespołu uczniów do uczenia się i odpowiedzialności
- Interwencją uczącą odpowiedzialności

Dyscyplina rozumiana jako ład i porządek w klasie - kierowanie klasą

1. Przygotowanie do uczenia dyscypliny

Przygotowanie
sali lekcyjnej

Wspólne
opracowanie zasad

Rozwój klasy jako
zespołu

Dyscyplina rozumiana jako ład i porządek w klasie - kierowanie klasą

3. Kontinuum postępowania nauczyciela

Maksimum siły

Minimum siły

Reguły i konsekwencje

Konfrontacja - zawarcie umowy

Nawiązanie kontaktu - wysłuchanie

Działanie

Nakaz

Poszukiwanie rozwiązania

Omówienie zachowania

Język niewerbalny

Dyscyplina rozumiana jako ład i porządek w klasie - kierowanie klasą

Świadome ignorowanie Język „JA” i empatia Przecięcie Ochłonięcie Zdarta płyta Ograniczony wybór Odesłanie

**JĘZYK
NEWERBALNY**

NAWIIĄZANIE KONTAKTU - WYSŁUCHANIE

JĘZYK „JA”

KONFRONTACJA – ZAWARCIE UMOWY

**POSZUKIWANIE
ROZWIĄZANIA**

NAKAZ

REGUŁY I KONSEKWENCJE

DZIAŁANIE

Minimum władzy

Maximum władzy

SSD - czyli system wsparcia nauczycieli i uczniów poza klasą

- Jasne zasady (przykładowa matryca zachowania)

Miejsca ➔	Klasa	Korytarz	Boisko
Okazuję szacunek	Podnoszę rękę Szanuję cudzą własność Słucham, gdy inni mówią	Mówię cicho Poruszam się cicho Utrzymuję odległość	Używam właściwego języka Szanuję wyposażenie Dzielę się sprzętem

SSD - czyli system wsparcia nauczycieli i uczniów poza klasą

- **Zasady**
- **Procedury**
- **Konsekwencje**

+ Przykładowy SSD

SSD - czyli system wsparcia nauczycieli i uczniów poza klasą

- Konsekwencje naturalne i logiczne / sprawiedliwość naprawcza

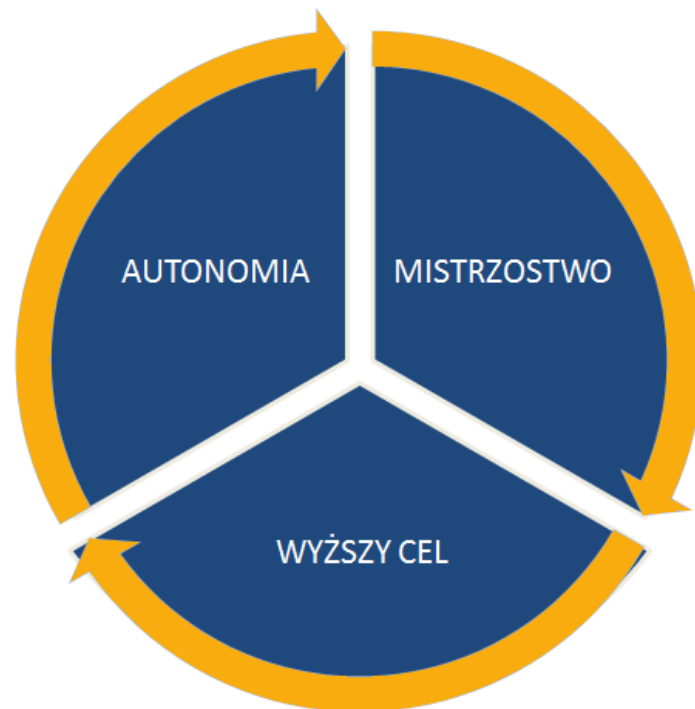

SSM - szkolny system motywacyjny

www.imageproduction.nl

VS.

SSM - szkolny system motywacyjny

- Uczniowski FEDex
- Samoocena uczniów
- Zostałeś przyłapany na właściwym zachowaniu (liderzy światła) lub
- zdobywanie “sprawności” - punkty
- Polaris

Zachowania w szkole a poziomy profilaktyki

Ok. 5% grupa uczniów przejawiających skrajnie trudne zachowania wymagająca działań specjalnych

PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA

15% - 25% grupa uczniów przejawiających trudne zachowania wymagająca szczególnej uwagi

PROFILAKTYKA SELEKTYWNA

65% - 75% grupa uczniów dążących do konstruktywnych zachowań i współpracy

PROFILAKTYKA UNIWERSALNA

UCZNIOWIE W MOJEJ
KLASIE/ SZKOLE

PNZ - program nauki zachowania

Dla uczniów przejawiających trudne zachowania

Budowanie
więzi

Zasady
i konsekwencje

Pozytywne
relacje

Współpraca

Zachowania w szkole a poziomy profilaktyki

Ok. 5% grupa uczniów przejawiających skrajnie trudne zachowania wymagająca działań specjalnych

PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA

15% - 25% grupa uczniów przejawiających trudne zachowania wymagająca szczególnej uwagi

PROFILAKTYKA SELEKTYWNA

65% - 75% grupa uczniów dążących do konstruktywnych zachowań i współpracy

PROFILAKTYKA UNIWERSALNA

UCZNIOWIE W MOJEJ
KLASIE/ SZKOLE

Podejście profesjonalne

Dla uczniów przejawiających skrajnie trudne zachowania

- ❖ **Pod kontrolą**
- ❖ **Trening Zastępowania Agresji**
- ❖ **Funkcjonalna Analiza Zachowania**

A gdzie w tym wszystkim uczenie?

Ono zaczyna się w tym momencie,
kiedy to o czym przed chwilą
rozmawialiśmy mamy "ogarnięte".

JAKOŚĆ UCZENIA SIĘ

Dzięki powyższym działaniom realizujemy wymagania państwa:

- Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
- Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
- Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
- Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.

Dziękujemy za uwagę!

www.nodnsophia.pl

www.programnaukizachowania.pl

